

EDINOST

Po sestavi koncentracijske vlade.

Fotografske vlade Iz vladnih strank. — Volitve v konstituante meseca septembra.

LJUBLJANA, 18. K sestavi koncentracijske vlade je vsaj napram zunanjemu svetu rešena notranje-politični kriza, ki nam je toliko škodovala, bodisi z ozirom na stevilo ali obsebe. Parlamentarna začednica ima 10 listinic, medtem ko jih imajo demokrati s Smodlakovo skupino 8.

BELGRAD, 17. Odličen črnogorski poslaneč je izjavil, da nimajo Črnogorci nobene zvezze z demokrati.

Narodno predstavništvo.

BELGRAD, 18. Južri bo formalna seja narodnega predstavništva, ki se bo nato odgodilo z osmimi dñimi. Potem bo resilo tekoča vprašanja, med drugim ratifikacijo mirovne pogodbe z Nemčijo. Nato bo prešlo na svoj delovni program brez razprave o programu nove vlade ter bo sprejelo volilni zakon. Pred tem bo razvijal poseben odbor o načrtu volilnega zakona, ki se bo predložil narodnemu predstavništu. — Povodom pogajanj za sestavo nove vlade je bil dr. Medaković določen za novega predsednika narodnega predstavništva, ker njegova skupina ni dobila nobenega mandata v ministrstvu. Za 2. podpredsednika bo izvoljen Slovenec dr. Janković (Jugoslov. klub). — Na prvi seji parlamenta bo izvoljen odbor, ki bo imel načelo izdelati načrt ustave.

Vprašanje pokrajinskih vlad.

BELGRAD, 18. (SLS). Pokrajinske vlade se bodo novome sesavile iz strank, ki tvorijo osrednjo vlado. Vsa vprašanja v vladi se bodo reševala v medsebojnem sporazumu. Gledatev pokrajinskih vlad bo odločil kabinet. Posamezne stranke bodo zastopane v pokrajinskih vladah po svoji moći. Nastaja pa sedaj vprašanje, kako merilo se bo uporabilo pri tem. Ako se bodo pokrajinske vlade sesavile glede na število poslanec iz posameznih pokrajin, potem to ne more biti pravo merilo, ker številčno razmerje poslavcev ne more biti pravogledalo za položaj v posamezni deželi. Za merilo bi se moral vzeti v Hrvatski in Slavoniji izid občinskih volitev, drugod pa moč organizacij posameznih skupin. Največje težkoče se bodo pojivile pri sestavi pokrajinske vlade v Bosni, kjer so demokrati in radikalci, ki se s prvimi sporazumi, ustvarili naravnost nezmožne razinre. — Predsednik slovenske koncentracijske vlade, in bo radi tega zastopana tudi v novi koncentracijski vladi.

Dr. Legionja ostane ban?

BELGRAD, 18. (SLS). Za hrvatskega bana bo ostal bržkone še nadalje dr. Legionja, ki ima največ upanja. Demokrat dr. Tomljenović ne bo prodrl.

Protičevo potovanje v Zagreb, Ljubljano in Sarajevo.

BELGRAD, 18. Bivši ministriški predsednik in sedanji minister za konstituanto Protič bo obiskal Zagreb, Ljubljano in Sarajevo, da se sestane z neradomimi političnimi in drugimi osebami ter čuje njihovo mnenje glede načrta ustave. Temu njegovemu potovanju pripisujejo veliko važnost. Znano je, da je njegovo mnenje o razdelitvi države v pokrajine s široko samoupravo zmagoval tudi v radikalnih krogih.

Volitve v konstituanto meseca septembra.

BELGRAD, 18. Z ozirom na sedanji politični položaj sodijo, da bodo volitve v konstituanto meseca septembra.

Italijansko-jugoslovenski sporazum.

BELGRAD, 18. Presbiro doznavala iz Pariza: Ko se je Šcialo vrnil v Rim, je izjavil, da bo sporazum z jugoslovensko delegacijo dosezen v 6 do 7 dñeh, ker sta Pašić in dr. Trumbić prisila s tem namenom, da se jadransko vprašanje reši.

Nova italijanska vlada in jadransko vprašanje.

BELGRAD, 18. »Progres« piše pod naslovom: »Nova italijanska vlada in jadransko vprašanje: V belgradskih diplomatskih krogih se govorji, da se je s padcem Nittijevega kabineta naš položaj z ozirom na jadransko vprašanje znatno izboljšal s tem, da je Nitti doživel v zbornici neprizakovani poraz. Nadejno se, da bo vstopilo v novi kabinet večje število ministrov socialistične in ljudske stranke. Kakor znano, imajo socialisti v italijanskem parlamentu relativno večino. Ako prevzame vlado blok, sestavljen iz socialistične in italijanske ljudske stranke, obstaja možnost, da dobre italijanski delegati zmernejše instrukcije, kakor jih je dobil Šcialo, splošno se sodi, da bo nastal vsled sestavljanja nove vlade v Rimu kratki odmor v pregovorih, ki so začeli v Pallanza. (Kakor vse kaže, se belgrajski list precej moti; — ured.)

Radi rovarjenja proti državi.

VELIKI BECKEREK, 18. Tu so bili arstirani člani torontalskega atletskega kluba »Fregata«, ki so rovarili proti naši državi in bili v zvezi z Budimpešto. Uvedena je preiskava.

Jugoslavija ima najboljše vojake.

BELGRAD, 18. Rimski dopisnik »Progress« piše v članku o pokojnem Bissolatiu: Bissolati je pismeno in ustno oznanjeval po Italiji, da bi bilo brezmožno anektrirati povsem jugoslovenske pokrajine, ker Jugoslavija toliko časa ne bi mirovali, dokler ne osvobode svojih bratov izpod tujega jarma. Bissolati je začrival: Vedite, da ima Jugoslavija najboljše vojake v Evropi. Junastvo Srbov je dokazano. O tem gotovo nihče ne dvomi. Zagotovjam vas, da junastvo Bosancev, Dalmatincev in Hrvatov niti malo ne zaostaja za srbskim. Pre-

tresa me, če pomislim, da se bodo morda nekega dobre morali naši vojaki boriti z najboljšimi vojaki v Evropi samo zato, ker to zahteva brezumna imperialistička Italija.

Anketa proti draginji v Bosni.

SARAJEVO, 18. V soboto se je vršila v Sarajevem od deželne vlade sklicana anketa proti draginji in odiranju. Vlada bo izdala stroge odredbe zoper vse ki bi se tozadenvno pregrešili.

Trenznosti dan v Sloveniji.

LJUBLJANA, 18. Poverjeništvu za uk in bogožljubje v Zagrebu je odredilo, da se dne 8. t. m. na vseh hrvatskih srednjih, strokovnih in meščanskih šolah predava o alkoholu. Na predstavku ministristva narodnega zdravja je potem načinjeno predstavništvo odredilo, da se predavanja o pogabnem vplivu alkohola vrše na invenovanih šolah cele države; zdravstveno ministristvo pa je izdalo nalog, da naj po možnosti povsod predavajo zdravnik. Tako so se tudi na slovenskih srednjih, strokovnih in meščanskih šolah dne 8. t. m. vršila predavanja, ki so jih po prizadevanju zdravstvene akademije sklicevati na Zvezdo narodov, da prepreči poljsko ofenzivo, ko boljeviki te Zvezze ne priznaju. Toda lord Robert Cecil je pobijal v svojem odgovoru ta izvajanja in dal izraza svojemu presenečenju, da je minister vnosnih stvari objavil v listih izmenjana pisma, ki sta privremeni privatnega značaja.

Tudi Bonar Law je izjavil v dolini zbornici, da angleška vlada ne podpira Poljske. Ko so zavezniki sprejeli neodvisnost Poljske — je izjavil Bonar Law — niso določili števila poljske vojske. Tudi ni čudno, da je angleška vlada prodala Poljski nekoliko muničije, toda z drugo strani more zagotoviti, da ji ni dala v zadnjih časih nobene finančne ali druge pogodnosti!

Kajti v sedanjem polemiki bolonskega lista proti nemškim politikom in listom, ne gre več za vprašanje, ali naj se ženitiroški Nemci priključijo Italiji ali ne — ker je tako priklepitev ženj že dovršeno, ne odpriavljivo dejstvo — marveč za vprašanje, kakšen položaj naj se določi tem Nemcem v njihovi novi državnosti, oziroma: koliko in kaj smo zahtevati v varstvu in obrambu svoje narodnosti v novi državnopravni prizadetosti?!

Cujmo sedaj, kako govoriti »Resto del Carlini« v tem pogledu. Pis: — sedaj, ko je Italija po tolikih stoletjih zanesla svoje znake de Brennerja, so Nemci v strahu, da bi listo peščico »njihovih sponemjanjakov«, ki so že pod Avstrijo le s težavo ohranjevali, »italijanska rodbina« absorbirala!

To bi bilo nekako isto, kar je govoril nekaj neki višji italijanski častnik nekemu inteligentnemu okoliškemu Slovencu: »V nekoliko letih boste morali pozabiti, da ste bili kedaj Slovenci!«

Tako usodo je napovedoval oni višji častnik našemu rodu na tem ozemlju in tako usodo mu napoveduje — četudi ne tako naravnost in bolj previdno in prikrito — tudi bolonski list. Je to trditev, da ima »italijanska rodbina« pravico, da posrka tisto »peščico Nemcev«, in to pravico ji dajete — po naziranju italijanskega lista — dejstvo, da je to le »peščica«, in pa da tri milijone sudetskih Nemcev pripade češkoslovaški republike. Kar se tiče »peščice«, nam pravi naše razumevanje pojma pravice, da ta ostaja vedno ista, pa naj gre za manjše ali večje število tistih, ki zahajajo pravico! Kdor drugače telmači, postavlja pojem pravice na glavo — da, zanikuje splošno pravico! Kar pa se tiče drugega naglašanja, je pač res, da je češkoslovaška republika zahtevala priključitev onih Nemcev; ali istotako je res, da jih ne odreka, marveč izrecno v slovensko pripoznava pravico do samevsega narodnega življenja! Pripoznava torej prav isto, kar bi hotel južnotirolskim Nemcem bolonski list — odrekati! Potope naj se v italijanski rodbini!..

In »Resto del Carlini« je med resnejšimi italijanskimi listi, ki ima tukatan celo pogum, da govoriti italijanski javnosti kako resno, če je tudi nekoliko grenka. Če torej na taki zeleni veji dozorevajo tako naziranja o pravici narodnih manjšin, česa nam je šele pričakovati z drugimi suhih vej italijanskega nacionalizma in nerazsodnosti? Res je sicer, da je tudi Italija sprejela Wilsonova načela in da je pritrnila osebno tudi načela zaščite v varstvu narodnih odломkov, ki utegnjeva pripasti laki drugorodni državi. Res je tudi, da je bliv — in menda tudi bodoči — italijanski ministriški predsednik Nitti opetovano govoril slovensko besedo o spošlovanju čustev državljanov neitalijanske narodnosti. Ali, izkustva tekmo vojne in po vojni so nas izučila, kako je bese da — beseda brez veljave in obveznosti; in kako so vsa lepa načela rabila le kot nekak oraklez, prikrivajoč resnične namene, ki so jih zasedovali mogotci s to vojno. Bolonski list priznava to kar odkrit.

Kaj pravi sedaj grška »Tagespost«? Ali ne vidi sedaj, da ni pokazala le nizkonost in podlosti mišljena, ko je hotela na naši nesreči reševati bodočnost južnotirolskih svojih sponemjanjakov, marveč tudi najhujšo nespametnost, ko je odbijala od sebe prav liste, ki bi bili zavezniki južnotirolskih Nemcev preti — potopiti v »italijanski družini«! Tudi zanje velja beseda onega italijanskega častnika, da bodo morali čez nekoliko let pozabiti, da so bili kedaj Nemci. Zato smemo gledati tistega državnika, ki je obljubil Tirolcem vse lepo in dobro, biti uverjeni, da smo prav bliži resnice, če pravimo, da je bil le — manje iskren! Bodo že videli Nemci, kako bo, če bodo hoteli Belgradu izvajati posledice iz njih nizkonatega podlega in brezpanetnega nastopa!

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglaši se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglaši trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 80 stot, oglaši denarnih zavodov mm po L 2. Mali oglasi po 20 stot, beseda, najmanj pa L 2. — Oglaši sprejema inseratov oddelek Edinosti. Naročnila in reklamacije se pošljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inseratni oddelek se nahaja v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20

milijone Nemcev, ki jih saintgermanska mirovna pogodba priključuje k češkoslovaški republiki. Ta argument ne drži in mi mu absolutno ne priznava veljavnosti. Kajti iz dejstva, da se je kje dogodila krivica, se ne sme izvajati zaključek, da se sene delati krivica tudi druge; da torej krivica, ker se je dogodila na več straneh, postaja pravical Kakor pravi slavni nemški pravoslovec Ihering: niti tako let krivice ne ustvarja pravice! Mutatis mutandis: naj se je zgordila krivica tudi na tisoč let, krivice ne ustvarja pravice! Mutatis mutandis: naj se je zgordila krivica tudi na tisoč let, krivice ne ustvarja pravice! Mutatis mutandis: naj se je zgordila krivica tudi na tisoč let, krivice ne ustvarja pravice!

Tudi Bonar Law je izjavil v dolini zbornici,

da angleška vlada ni nikakor pomagala poljske ofensive, ki da je samo nadaljevanje vojne, katera trajala že toliko časa. Vprašal je na daljajo ali ni izjavil Trocki februarja in marca, ko so boljeviki začeli ofenzivo, da namerava učiniti poljsko vojsko in uvesti tudi na Poljsko svetovno vladavino, in ali se je bilo mogoče sklicevati na Zvezdo narodov, da prepreči poljsko ofenzivo, ko boljeviki te Zvezze ne priznaju. Toda lord Robert Cecil je pobijal v svojem odgovoru ta izvajanja in dal izraza svojemu presenečenju, da je minister vnosnih stvari objavil v listih izmenjana pisma, ki sta privremeni privatnega značaja.

Tudi Bonar Law je izjavil v dolini zbornici,

da angleška vlada ne podpira Poljske. Ko so zavezniki sprejeli neodvisnost Poljske — je izjavil Bonar Law — niso določili števila poljske vojske. Tudi ni čudno, da je angleška vlada prodala Poljski nekoliko muničije, toda z drugo strani more zagotoviti, da ji ni dala v zadnjih časih nobene finančne ali druge pogodnosti!

Kajti v sedanjem polemiki bolonskega lista proti nemškim politikom in listom, ne gre več za vprašanje, ali naj se ženitiroški Nemci priključijo Italiji ali ne — ker je tako priklepitev ženj že dovršeno, ne odpriavljivo dejstvo — marveč za vprašanje, kakšen položaj naj se določi tem Nemcem v njihovi novi državnosti, oziroma: koliko in kaj smo zahtevati v varstvu in obrambu svoje narodnosti v novi državnopravni prizadetosti?!

Cujmo sedaj, kako govoriti »Resto del Carlini« v tem pogledu. Pis: — sedaj, ko je Italija po tolikih stoletjih zanesla svoje znake de Brennerja, so Nemci v strahu, da bi listo peščico »njihovih sponemjanjakov«, ki so že pod Avstrijo le s težavo ohranjevali, »italijanska rodbina« absorbirala!

To bi bilo nekako isto, kar je govoril nekaj neki višji italijanski častnik nekemu inteligentnemu okoliškemu Slovencu: »V nekoliko letih boste morali pozabiti, da ste bili kedaj Slovenci!«

Tako usodo je napovedoval oni višji častnik našemu rodu na tem ozemlju in tako usodo mu napoveduje — četudi ne tako naravnost in bolj previdno in prikrito — tudi bolonski list. Je to trditev, da ima »italijanska rodbina« pravico, da posrka tisto »peščico Nemcev«, in to pravico ji dajete — po naziranju italijanskega lista — dejstvo, da je to le »peščica«, in pa da tri milijone sudetskih Nemcev pripade češkoslovaški republike. Kar se tiče »peščice«, nam pravi naše razumevanje pojma pravice, da ta ostaja vedno ista, pa naj gre za manjše ali večje število tistih, ki zahajajo pravico! Kdor drugače telmači, postavlja pojem pravice na glavo — da, zanikuje splošno pravico! Kar pa se tiče drugega naglašanja, je pač res, da je češkoslovaška republika zahtevala priključitev onih Nemcev; ali istotako je res, da jih ne odreka, marveč izrecno v slovensko pripoznava pravico do samevsega narodnega življenja! Pripoznava torej prav isto, kar bi hotel južnotirolskim Nemcem preti — potopiti v »italijanski družini«! Tudi zanje velja beseda onega italijanskega častnika, da bodo morali čez nekoliko let pozabiti, da so bili kedaj Nemci. Zato smemo gledati tistega državnika, ki je obljubil Tirolcem vse lepo in dobro, biti uverjeni, da smo prav bliži resnice, če pravimo, da je bil le — manje iskren! Bodo že videli Nemci, kako bo, če bodo hoteli Belgradu izvajati posledice iz njih nizkonatega podlega in brezpanetnega nastopa!

SREČKO BARTEL

* Prsti se krčijo in se upirajo, kakor da nočijo napisati ljube vesti. Vedeli smo, da je pred meseci težko obolel. Balo smo se za njegovo življenje. No, pozneje so prihajala poročila, da je nevarnost premagana. In res smo ga že nekaj časa videvali, izprehajajočga se po ulicah. Trdno smo bili uverjeni, da se povrne zopet v slovensko družbo, ki je bil vzdolj z najdebeljšo zvezbo v Limbujo: čil in zdrav, cvetočega in vedno veselega lica, kakor je bil nekdaj in vedno do težke bolezni. Včeraj popoldne pa nam je došla v trednino vest, da je Srečko Bartel izdihnil, da ga ni več med živimi. Ta vest nas je zadebla tako ljuto, da le z muko in duševnim napornom pišemo te vročice. Le starejš

nejšega ljubitelja ni imela naša pesem na tem ozemlju. Sam izvrten pevec, s krasnim baritonom, je bil Srečko več let neutruen povodov za prvega našega pevskega zboru pri »Delavskem podporstvenem društvu«. Poleg nekaterih drugih je pokojnik v prvi vrsti pokladal začetke in temelje razsežni pevski organizaciji na tržaškem ozemlju, in s tem naši narodni postojanki. Saj vemo, da je ravno posem delala čudežitev v dobah narodnega vzdržljivosti, da je bila ne le glavna, ampak tudi edina sobotnjelica političnih bojevnikov in narodnih dramatikov. In kdor se spominja poleg avestega sinu svojega naroda tudi Slovenska — oboj, kako blaga, dobra, mila duša je bil! — mora trpeti z nami isto srčno bol, ki nam razjeda dušo ob mirvaskem odru tega našega rojaka. Pripravodati bi mogli dolgo vrsto podrobnosti, ali za danes — ne moremo več! Blagoslovjen bodi spomin Srečka Bartla med tržaški mi Slovencim! Naju mu ne bo poslabljeno nikoli, kar je dobrega stvari v svojem življenju — za narod svoj in za sočloveka! — Prejšnja leta je bil Bartel prokurist znane in čislene slovenske tvrdke Matnetove, zadnja leta pa samostojen trgovec. Rodom je bil iz Ljubljane; bilo mu je 59 let. Gospovedi, ki je živel s pokojnikom v najdejšeju zakonskem življenju, izrekamo najglobje sožalje. Pogreb se bo vršil jutri, v petek, popoldne ob 16.30 iz hiše žalosti, ul. Carducci 10.

Domače vesti.

Smrtna kosa. V noči minule sobote je umrl tu umirovljeni orožnik in do svoje smrti stražar v Lloydovem arzenalu Fran Bajt. Skromen človek. Ali slovensko srce je bilo v njem: družina njegova je bila dom slovenskega poštovanja. Zapušča petoro nedoraših in nepreskrbljenih otroččin. Dobra srca — spomniti se teh sirot! — V torek pa je umrl v tukajšnji bolnišnici umirovljeni poštni podradnik Josip Gaberšček — tudi najpoštejša slovenska duša. In kako naključje: pokojnika nista bila le iste vasi — iz Volč pri Tolminu — ampak sta jima bili rojstni hiši sosedji! Prizadetim rodinam izrekamo iskreno sožalje.

Picciou po zobe! Eno je treba priznati brez pridržkov temu glasiliu in Goldoničevega trga — vsem znanih koristi. Vztrajno je, neporušno na prepevanju svoje pesmi. Naš bo resnič tak ali tako, nai govor dogodki tako ali tako, »Picciou« kriči svojo dalje. Kaj omiljena mu je pesem o razsu Jugoslavije. Goni jo dalje in dalje od due do due. In jo nadalje in jo bo tudi nadalje. Ena blažnja več ali manje, to ga ne moti. Ali včeraj so ga dejstvo že posebno lopnila po zobe? V dolgem članku pripoveduje, kako je Jugoslavija bližu razpada, ker Srbi sovraži Hrvata in Slovence — oba: stranka da je neprisiliva nasproti stranki. V istem času, ko je »Picciou« godnjal to svojo uskdanijo pesem, datirano iz Zagreba 18. t. m., se je že razširila že 16. t. m., torej dva dni prej, v la svet vest, da se je kriza v Jugoslaviji rešila, da so se stranke sporazumele za program bližnje bodočnosti, do konstitutivne, da se je sestavil koncentrični kabinet. A isti »Picciou«, ki sicer vse vse, vse siši — tudi, kako trava raste v Jugoslaviji, isti »Picciou« je včeraj kar zamolčal to in vrzel nadalje kolo svojih — želja! — Naš ob tisti prički omenimo še, da je »Picciou« te dni izmenil svoj svet s senzacijo, da pokojni cesar Fran Josip ni umrl naravne smrti, marveč da se je — obesil! Znano je pa, da je bil pokojni cesar že dolgo čas pred svojo smrтjo v takem telesnem in duševnem stanju, da bi se nihil mogel obesiti, tudi če bi se bil hotel.

Ljubezen dr. Tume do slovenskega delavstva. Prejeli smo: Dr. Tume je pribredil dne 12. junija 1919. predavanje v Sv. Krizi pri Trstu. V tem predavanju se je sicer zavzemal za socijalizem, ali končal je z izjavo, da je cvet socijalizma — komunizem. Po predavanju pa mu je nekdo v zasebenem razgovoru omenjal, koliko kraških delavcev preživlja nabrežinska kamolonska industrija. To postojanko da je treba na vsak način ohraniti našemu delavstvu, ker to je neizmerne važnosti za nas v gospodarskem, političnem in narodnem pogledu. Da ste videli dr. Tume, kako je z nekako srditostjo zamahnil z roko: »Teja pa ne! Meni je slovenski delavec istotliko vreden kakor kak Kalabrež! Mi ne bomo delali sporov, če hčetejo slovenski delavci delati za isto ceno kot Kalabrež — prav, če ne, nai s poslagajo z Jugoslavijo!« Kaj pravijo slovenski delavci k temu najnovješemu programu dr. Tume: slovenski delavec pojdi s svoje zemlje in trebuhom za kruhom, da bo mogel tu živeti tujinci! Ozirama: če pa je hčetejo, tisti slovenski delavec tu ostati, se moraš pokoriti volji tujinca! Res! Delavcem se obljubljuje komunistička nebesa, življenja pa naj bi naš delavec iskal drugje! Z drugo besedo: naš narod naj bi s svojim lastnim življenjem plačeval troške dr. Tumovega komunizma!

Izplačevanje polojnega uslužbenca južne železnice za meseč maj 1920. — Polojnine, vzgojevalnice, vzdrževalnice, podpori in druga takšna izplačila osebam, ki stanujejo v Trstu, ki so rojene in pristojne na zasedenem ozemlju ali ki si imajo na podlagi saintgermanske mirovne pogodbe pravico izbrati italijansko državljanstvo, se bodo obračunavale in izplačevalke v hrili al par: upokojencem pa, ki ne izpoljujejo godiščnih pogojev, se bo izplačalo po razmerju do 40%. Izplačevanje se bo vršilo v nastopnem redu: v četrtek 20. maja črke A—K, v petek 21. maja L—P in v soboto 22. maja Q—Z. Prejemniki se opozarjajo, naj pridejo na svoje lastno dobro točno v omenjenem redu. Obračunavanje se bo vršilo v računskega oddelku linčnega ravnateljstva, oddelku za pokojnino, Piazzetta Chiesa Evangelica št. 2, III. n. soba 131 od 8.30 do 12.30. Pobolnicama je treba prisjetiti, kater je zahteva slučaj, uradno potrdilo o življenu, o prebivanju, o vodovskem stanu in koga gre za vzgojevalnico, tudi potrdilo, da so prejemniki zares nepreskrbljeni. Zrazen tega se bo moral dokazati pravica prejemanja (odlok o upokojitvi itd.) Polojnine se ne bodo vročevala drugim osebam, ak ne bodo inače legaliziranega potrdila. Obračunavanje in izplačevanje istih prejemkov itd., ki stanujejo na delči, se bo vršilo na isti način pri pristojnih daskarijah.

Dramatično društvo v Trstu je imelo pretekelo sobote svoj redni občni zbor. Izvoljeni odber se je sestavil tako: predsednik dr. Josip Agnacetto, podpredsednik dr. Štefan Mikulečki, tajnik dr. Viktor Vovk, intendant Ivan Vovk, blagajnik Josko Bratož, gospodar Fran Ponikvar, odborniki: dr. Jožef Razeš, Jože Ribičič in Ivo Seršič, namestniki: Karl Kovčič, prof. Vasilij Mirk in dr. Juro Vesel, preglednik Nicelor Stepančič in Fran Venturini. — V kratkem boson podali daljše poročilo o občnem zboru.

Gostovanje članov tržaškega slovenskega gledališča pod vodstvom režiserja g. Emila Kraja. — Na binkoštno nedeljo, 23. t. m. ob 18.30, bodo gostovali tržaški slovenski igralci v gledališki dvoranji Narodnega doma pri Sv. Ivanu. Uprgorili bodo učinkovito v globoku socijalno Braccojevo-drama »Don Pietro Caruso« ter njegovo vzgojevalno veseljivo »Eden izmed poštlenih«. Po končani predstavi bo preskrbljeno za prost dočakov zabavo in pleš. — Na binkoštni ponedelek, 24. t. m. tečno ob 17.00 bodo gostovali tržaški slovenski igralci na Prosekou in sicer v novi gledališki dvorani na Komtevou. Uprgorili bodo obe

gornji Braccojeviči dramatičnih del in sicer drama »Don Pietro Caruso« in veseljivo »Eden izmed poštlenih«. Po končani predstavi pleš in prost dočakov zabavo.

Slov. akad. fer. društvo »Balkan« ima jutri zvezcer ob 21.30 navadni seslanek v prostorju »Slovcitnice«, vabljeni so tudi starešine in prijatelji društva.

Glasbena Matica. Danes ob 20 in 30 je odborova seja. Vabljeni so tudi g. poverjeniki orkestra in pevskega zboru.

Koncert gce. Slavice Mezgečeve se bo vršil v soboto zvezcer v glasliški dvorani Narodnega doma. Vabilo tem potom slavno občinstvo, naj s številno udeležbo izkaže naši priljubljeni pevki priznanje in jih tem pomaga tudi materialno z njenim nadaljnjo mnogo obetajočo in trinje pot k pevski umetnosti. Na koncertu bo sodeloval tudi basist g. Josip Klun, član Šentjakobškega pevskega zboru.

Tržaška kmetijska družba v Trstu, ul. Filzi 10, vabi vse kmetovlje, kmetijske družbe in zadruge, da prijavijo potrebu umetnih gnojil posebno superfosfat, ter semenske pčenice za bodočo jesen, ker je sedaj čas za kupovanje po najugodnejših cenah.

Šestatek zastopnikov zavarovalnega goveje živine oziroma gospodarjev, ki se počajo z mlekarstvom sklicuje Tržaška kmetijska družba v Trebče v gostilno gospodarskega društva to nedeljo, 23. t. m., ob 17. Razpravljalo se bo o ceni krmil in mleka.

Trgovska izobraževalna družba. Danes ob 20 odborova seja. Prosim točne udeležbe. — Predsednik.

Mestna zastavljalnica. Jutri v četrtek se bodo prodajali razni že zapadli dragoceni predmeti serije 145 od št. 210 do 2400, ki so bili sprejeti v juliju meseca 1919.; popoldne pa razni nedragoceni predmeti serije 145, ki so bili sprejeti v avgustu 1919.

Tativne. — Včeraj okoli 13 je šel g. Jarach po ulici C. Battisti. Včel je, da je bila trgovina nekogar njegovega prijatelja odprtta. Radi tega je hotel porabiti priložnost in ga posetiti. Ko je stopil v trgovino in našel svojega prijatelja, temveč — tativce. Opozoril je takoj nekega stražnika. Medtem so tativi izginili in odnesli širi kolesa, vredna 3200 lir in nekaj denarja iz miznice.

— Pretkelo so neznani tatje prevrtili zid pri trgovini bratov Giacomini v ul. P. L. da predstavništvo št. 50. Niso imeli časa napraviti nobene škode, ker so bili moli.

Neki Marcel Milost je nesel včeraj iz prosti lupe vrečo na ramu. Neki orožnik, ki ga je srečal, ga je vprašal, kaj nese. Milost mu je odgovoril, da ima v vreči neke rotopije brez vrednosti, ki jih je našel med smetmi. Todaj orožnik mu je storil vrečo odvezeti, in tedaj se je videlo, da v vreči niso bili rotopije, temveč nova kuhiška orodja. Milost je bil seveda aretiran.

— Neznani uzmovci so se spravili v stanovanje Josipa Corazza v Škednu in ukradli zlatene in srebrne vrednosti 600 lir.

— V starci prosti luki, in sicer v hangari št. 24, so zasacili nekega Riharda D., ko je ravno hotel odnesti en kos blaga za oblike. Spravili so ga pod ključ.

Tativna vojaška obleka v skladilu pri Sv. Sotiji. Radi tativne, o kateri smo svoj čas poročali, je bilo aretirano 17 oseb, 8 vojakov in 9 civilistov. Pri obravnavi pred lukščanskim vojstvom, sklepali so bili skoraj vse civilisti oproščeni, in sicer Alojz Sante, Franc Stopar, Karel Hocevar, Jakovčev Tonček L. r., podpredsednik, Rebrov Jure L. r., tajnik, Ročnički Francelj L. r., pregledovavac.

Med orožniki in civilisti. Včeraj je šel neki orožnik v ulico S. Maurizio preiskati neko hišo. Tu mu je začelo na vso moč živigati pet mladih, katerim ta preiskava ni bila nič kaj po volji, kakor se zdi. Orožnik se je umeknil v neka bližnja vrata, da ne bi bil prisiljen rabiti orožja. V tem pa so mu bili prisli na pomoč na kolesih drugi štirje orožniki. Tedaj so jo živigalični popihali, ali eden je bil vendar prijet, in sicer je to neki Marcel Jezek iz ul. S. Maurizio.

Kdo gre je ranil, ni hotel povedati neki Rudolf Koren, ki si je prišel v bolnišnico zdraviti raneno laktu. Ranili so ga z nožem. Najbrž gre za kak prelep radiženš.

Roparski napad. Neki Gabrijel Spadaro je čakal predsedačnem okoli 1 ure včak na glavni poslop. Ker mu je bil dolg čas, se je šel malo sprehajati izven postaje. Na trgu Libertà pa sta ga napadla dva človeka z namenom, da ga oropata. Spadaro je začel klicati na pomoč, in orožniki so zares takoj pritekli. Oba roparja sta bila aretirana. To sta neki Andrej Sandro in Jurij Zorzet.

DOPISI.

K nedeljski prireditvi pevskega društva »Zvon« na Općinah nam piše pičpar: Portajoča se poslovilje je prinesla tudi našemu ljudstvu novo življenje. Otrešlo se je potrosti in obupavanja lanjskega in predlanskega leta, otrešlo se je pa tudi one razudanosti, ki gre pred pogubo in so mu jo tako radi narinjali naši južni sosedje. Danes se zoper vratci z svojim prejšnjim zavabam. Primorce je vsesi naravi in se rad pozaboval v veseli dežuri. Posebno iskreno pa ljudi svojo pesem, za katere imata vse predpogoje: razvit posluh in blagodonč glas. In tako vidimo, kako se zoper probujajo naša pevska društva, kako se zoper oživljajo naši odrzi po delži, povsod z največjim uspehom. Tudi opekoško društvo »Zvon« se pa že hčetejo, tisti slovenski delavci tu ostati, se moraš pokoriti volji tujinca! Res! Delavcem se obljubljuje komunistička nebesa, življenja pa naj bi naš delavec iskal drugje. Z drugo besedo: naš narod naj bi s svojim lastnim življenjem plačeval troške dr. Tumovega komunizma!

DVE MLADI KOZI plemenite pasme se prodaste za 150 lir. Salita di Greta II. 675

DIVAN, skoraj nov, z galerijo in blazino, pripravljen tudi za posteljo, se proda radi selitve. Prekušljivo izključeni. Naslov pove ins. oddelek »Edinost«.

VILA IN GOSPODARSKO POSLOPJE, 10.000 m² obdelanega zemljišča, v Tržiču, se proda za 160.000 lir. Trummer, ul. Giulia št. 32, IV. nadstropje.

SPRETNEGA URARSKEGA POMOCNIKA sprejemam takoj pod ugodnimi pogoji. Anton Vaudjal, urar, Ajdovščina.

DVA PISARJA — mladi modci — se sprejemata v pisarno na delži proti mesečni plači 300 lir, oziroma hrano in stanovanje ter mesečno 180 lir. Zahvala se lica pisava in vsaj par razredov srednje ali slovenske trgovske šole. Naslov pove inseratni oddelek »Edinost«.

Lokalska Vilenica. Opozarja se občinstvo, da je sežanski komisariat prepovedal veselico v lokavskih jami, ki se je imela vršiti na binkoštni ponedelek.

Na binkoštno nedeljo priredi mladiči v Velikih Zabiljih veliko narodno veselico. Iz prijaznosti bodo sodelovala razna pevska in tamburinska društva, kakor pevsko društvo iz Črnih, Sela, Brij, Sv. Križa, tamburinsko društvo iz Dobravlj in dr. Na sporednu je igra v dveh dejanjih: »Anarhist«, »Burka«, »Vedet«, in saliv pripor:

DOHOD KLOBUKOV za birmo od 25 lir naprej ter slavnih modelov za gospo, zadnja novost. Modni salon, Morguli & Corti, Corso Garibaldi št. 28.

FRODA SE takoj hiša z vrom. Scala Santa št. 307.

BRIVSKEGA POMOCNIKA sprejemam takoj ali po dogovoru, dobra plača. Roskar, brivec, Ilirska Bistrica.

VSAKOVRSTNE vrčeve kupuje G. Margon, ulica Terre bianca 13, zaloga vrčev.

DOHOD KLOBUKOV za birmo od 25 lir naprej ter slavnih modelov za gospo, zadnja novost. Modni salon, Morguli & Corti, Corso Garibaldi št. 28.

PRODAJA SE takoj, hiša z vrom. Scala Santa št. 307.

PIRČE ali glasovir, tudi potreben popravek, se kupi v vsakem kraju. Picati na naslov: Carlo Cauer, Trst, ul. Solitario 25, III. 508

PRODAJAO SE od danes do sobote nove postelje, vzemni, zimnice itd. po ugodni ceni. Solitario št. 1. Cohen.

PIANINO ali glasovir, tudi potreben popravek, kupim v vsakem kraju po najvišji ceni. Mirodilnica Zigon, Trst, ulica XXX. oktobra št. 656

POSTREZNICO za čiščenje pisarne sprejme odvetnik dr. Matej Pretnar, ulica Macchiaiell st. 15, I. nadstropje.

KUPIM vrtalni stroj za železo do 12 m/m. Franc Kolman, St. Peter na Krasu.